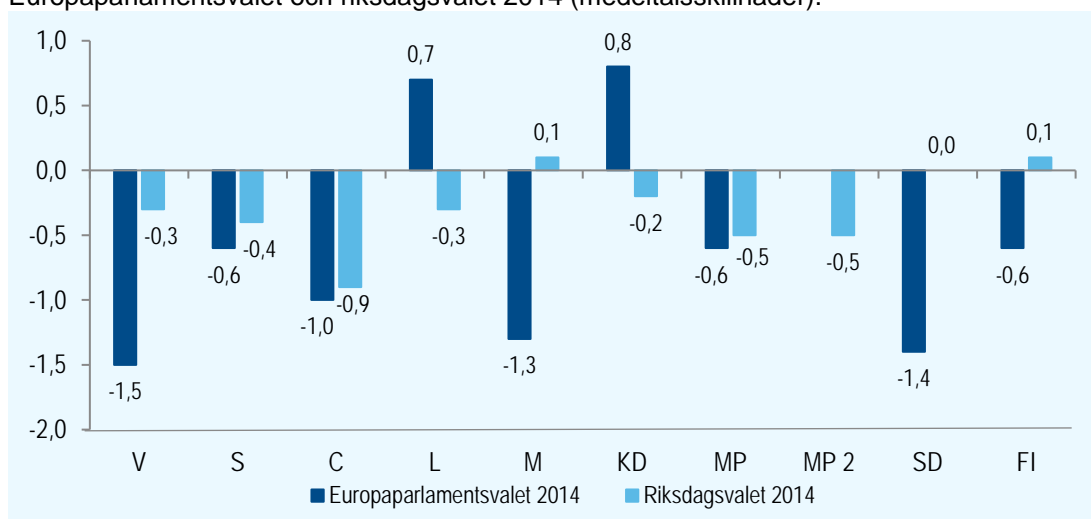

Toppkandidaternas betydelse för partival

Partiledarna och toppkandidaterna är ytterligare något som skiljer riksdagsvalen från Europaparlamentsvalen. I första hand handlar det om att de båda kategorierna av företrädare inte är lika kända bland svenska väljare. År 2014 kände nio av tio svenskar till alla partiledarna inför riksdagsvalet. Inte alls lika många väljare, endast 6 av tio, kände samma år till toppkandidaterna till Europaparlamentet, och det var stor skillnad mellan olika kandidater. I andra hand är det stor skillnad i vilken påverkan företrädarna har när det kommer till partival. Toppkandidaterna har mycket större påverkan på partival inför Europaparlamentsval än vad partiledare har inför riksdagsval (Berg & Oscarsson, 2015). Figuren nedan visar huruvida denna påverkan haft en positiv eller negativ effekt för partival i de båda valen år 2014. Resultatet visar bland annat hur endast Liberalernas och Kristdemokraternas toppkandidater var de som hade en tydlig positiv inverkan inför Europaparlamentsvalet.

Figur 1. Potentiell röstpåverkan från partiernas främsta företrädare. Skillnader i sympatipoäng mellan partiernas främsta företrädare och partiet bland partiernas egna väljare i Europaparlamentsvalet och riksdagsvalet 2014 (medeltalsskillnader).

Källa: [Valforskningsprogrammet](#), Europaparlamentsundersökningen 2014 och Valundersökningen 2014.

Kommentar: Resultaten visar skillnaderna i sympatipoäng på en ogillar-gillarskala från -5 (ogillar starkt) till +5 (gillar starkt) för partiernas främsta företrädare (toppkandidater respektive partiledare) bland partiernas egna väljare vid 2014 års Europaparlamentsval och riksdagsval. Positiva skillnader betyder att toppkandidaten/partiledaren betygsattes högre än partiet av partiets egna väljare medan negativa skillnader betyder att toppkandidaten/partiledaren betygsattes lägre än partiet av partiets egna väljare. Resultaten från Europaparlamentsvalet har beräknats endast bland personer som kände till respektive toppkandidat. Antalet svarande varierar mellan 590-1 186 för Europaparlamentsvalet och mellan 1 420-1 504 för riksdagsvalet. De bedömda företrädarna är för Europaparlamentsvalet: Malin Björk (V), Marita Ulvskog (S), Kent Johansson (C), Marit Paulsen (L, år 2014 = FP), Gunnar Hökmark (M), Lars Adaktusson (KD), Isabella Lövin (MP), Kristina Winberg (SD) och Soraya Post (FI). De bedömda företrädarna för riksdagsvalet är partiledarna: Jonas Sjöstedt (V), Stefan Löfven (S), Annie Lööf (C), Jan Björklund (L, år 2014 = FP), Fredrik Reinfeldt (M), Gustav Fridolin (MP), Åsa Romson (MP2), Jimmie Åkesson (SD) och Gudrun Schyman (FI).

Referenser

Berg, L & Oscarsson, H. (2015) "Supervalåret 2014. Demokratistatistik: Rapport 20". Stockholm: Statistiska centralbyrån (SCB).